

Examenul de bacalaureat 2010

Proba E - c)

Proba scrisă la Istorie

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, specializările: muzică, coregrafie, arta actorului, arhitectură arte ambientale și design, arte plastice, arte decorative; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activitățile extrașcolare, pedagog școlar; - profil ordine și securitate publică (liceu ale M.A.I.), specializarea științe sociale; - profil teologic, toate specializările.

Varianta 9

- Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Astfel, pașoptiștii nu au exprimat nicio ostilitate față de sultan și chiar și-au declarat intenția de a respecta toate obligațiile tratatelor încheiate cu acesta; nu au putut însă să-și ascundă ostilitatea față de Rusia și [ca urmare] au cerut să se pună capăt regimului instituit prin Regulamentele Organice (...). Pașoptiștii enumerau apoi principiile pe baza cărora intenționau să așeze Principatul [Țara Românească] pe o cale nouă (...): egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor; (...) o largă participare la viața publică prin lărgirea drepturilor electorale; libertatea presei, a cuvântului și a întrunirilor (...); desființarea tuturor rangurilor și titlurilor nobiliare; alegerea domnitorului din orice categorie a populației pe termen de cinci ani.

Proclamația de la Islaz a fost un program caracteristic pentru intelectualii (...) de la 1848, datorită accentului pus pe libertățile individuale, încrederii în bunele instituții și prevederilor sale privind un rol sporit pentru cetățean în treburile publice.”

(Keith Hitchins, *România 1774-1866*)

B. „Pentru legitimarea actului de la 11 februarie [abdicarea domnitorului Al. I. Cuza] și demonstrarea necesității aducerii în țară a unui prinț străin, au fost trimise delegații în străinătate. (...) Între timp plebiscitul (...) care a confirmat, cu majoritate covârșitoare, alegerea lui Carol (...) ca domn al României, a pus iarăși Europa în fața unui fapt împlinit.

Consolidarea și recunoașterea noii situații erau cu atât mai necesare cu cât (...) mișcarea separatistă, manifestată la Iași (...), a reliefat primejdia care amenința unitatea și integritatea statului român. (...)

Constituția din anul 1866 proclama principiul monarhiei ereditare în favoarea principelui Carol de Hohenzollern-Sigmaringen și a moștenitorilor săi. În cuprinsul său (...) proclama libertățile și drepturile fundamentale ale cetățeanului, suveranitatea națională, guvernământul reprezentativ (...), responsabilitatea ministerială.”

(Gh. Platon, *Istoria modernă a României*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursa A, programul din Țara Românească, prezentat în 1848. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, acțiunea prin care România a pus Europa în fața faptului împlinit. **2 puncte**
3. Menționați, din sursa A, respectiv din sursa B, câte o informație referitoare la cetățean. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține ideea conform căreia domnitorul/ principele provine din toate categoriile sociale, selectând, din această sursă, două informații aflate în relație cauză - efect. **6 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate ideea conform căreia domnitorul/ principele provine din toate categoriile sociale, selectând, din această sursă, două informații aflate în relație cauză - efect. **6 puncte**
6. Menționați două acțiuni la care participă românii în relațiile internaționale ale secolului al XX-lea, pentru realizarea României Mari. **4 puncte**
7. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia statul român modern s-a implicat în relațiile internaționale din secolul al XIX-lea. (Se punctează relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

THEMA II

(30 Punkte)

Lesen Sie folgende geschichtliche Quellen aufmerksam durch:

- A. „Die faschistischen Ideale wurden schnell von den Menschenmassen angenommen, die von gemischten Bevölkerungskategorien gebildet waren, einschließlich Landwirte, Grundbesitzer, Geschäftsleute, Kriegsveteranen und viele andere. (...)“

Als Ideologie, hat sich der Faschismus gegen den Slogan <Freiheit, Gleichheit, Brüderlichkeit> ausgesprochen. In kurzer Zeit wurde Italien in einen Polizeistaat verwandelt. Die Gesetzbücher wurden neu geschrieben, um den Faschismus zu fördern. Alle Bildungsinstitutionen bekamen den Befehl, das Regime zu verteidigen. Mussolini versuchte, sich zu versichern, dass dies in alle Häuser gelangt war und dass alles, was die Menschen lasen, eigentlich seine eigenen Gedanken waren.“

(C. Misquitta, *Mitleidlose Diktatoren*)

B. „Als Regierungschef, war Mussolini kein Premierminister mehr, der vom Parlament gewählt worden und vor diesem verantwortlich war. Er befand sich außerhalb und über der Ebene, auf der die Minister, einfache Ausführungsagenten, standen, war vom König mit exekutiver Vollmacht eingesetzt worden und war nur von diesem abhängig. Am 31. Januar 1926 wurde seine legislative Macht erweitert. [In Italien] konnte kein Gesetz ohne seine Zustimmung vorgestellt werden und er war ebenso befugt, Gesetzesdekrete ohne parlamentarische Kontrolle zu erlassen. (...) Die Gesetzbücher wurden in autoritärem Sinne überarbeitet, die lokalen Freiheiten wurden zugunsten der Präfekten, Agenten des Despotismus, beschnitten.“

(P. Guichonnet, *Mussolini und der Faschismus*)

Ausgehend von diesen geschichtlichen Quellen, lösen Sie folgende Aufgaben:

1. Bestimmen Sie, aus Quelle A, den Slogan, gegen den sich der Faschismus geäußert hat. **2 Punkte**
2. Bestimmen Sie, aus Quelle B, eine Information bezüglich der Gesetzbücher. **2 Punkte**
3. Nennen Sie den geschichtlichen Raum und den politischen Führer, auf die sich sowohl Quelle A als auch Quelle B beziehen. **6 Punkte**
4. Erläutern Sie, ausgehend von Quelle A, einen Gesichtspunkt bezüglich der faschistischen politischen Praktiken, indem Sie ihn mit einer Erklärung aus dem Text stützen. **6 Punkte**
5. Erläutern Sie, ausgehend von Quelle B, einen Gesichtspunkt bezüglich der Beziehung zwischen der exekutiven und der legislativen Macht, indem Sie ihn mit einer Erklärung aus dem Text stützen. **6 Punkte**
6. Nennen Sie zwei Merkmale der Demokratie im europäischen Raum, in der ersten Hälfte des XX. Jahrhunderts. **4 Punkte**
7. Erläutern Sie eine politische Praktik, die für die Demokratie in Europa, in der zweiten Hälfte des XX. Jahrhunderts, spezifisch ist. **4 Punkte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre diplomație și conflict în Evul Mediu și la începuturile modernității, în spațiul românesc, având în vedere:

- menționarea a două instituții centrale înființate în spațiul românesc, în Evul Mediu;
- prezentarea unei acțiuni diplomatice care se referă la spațiul românesc, desfășurate în Evul Mediu;
- precizarea unei cauze a implicării spațiului românesc în conflict, în Evul Mediu și menționarea a două acțiuni militare desfășurate în secolele al XIV-lea - al XV-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul unei acțiuni militare desfășurate în spațiul românesc, în secolele al XVI-lea – al XVIII-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.